

Н.О. Будна
М.В. Беденко

Серія “Хочу вчитися краще”

МАТЕМАТИКА

Дидактичний матеріал

Посібник для учнів 1 класу початкової школи

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА - БОГДАН

ББК 22.1я71
Б90

Рецензенти:
кандидат педагогічних наук, доцент
Н.В. Воскресенська
кандидат педагогічних наук, доцент
М.В. Козак
вчитель вищої категорії, старший вчитель
З.Л. Головка

Серію “Хочу вчитися краще” започатковано 2009 року

Будна Н.О., Беденко М.В.

Б90 Математика. Дидактичний матеріал : Посібник для учнів 1 класу початкової школи. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2012. — 144 с. — (Серія “Хочу вчитися краще”)

ISBN 978-966-10-0849-5 (серія)

ISBN 978-966-10-2877-6

У посібнику, відповідно до нової навчальної програми, подано завдання для поглибленого вивчення математики, які сприятимуть закріпленню знань та вмій обов’язкового рівня математичної підготовки й логіко-математичному розвитку молодших школярів.

Для вчителів початкових класів, першокласників та їх батьків.

ББК 22.1я71

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу авторів чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-0849-5 (серія)
ISBN 978-966-10-2877-6

© Навчальна книга — Богдан, 2012

ПЕРЕДМОВА ДЛЯ ДОРОСЛИХ

У посібнику, розрахованому на поглиблення вивчення математики, подано ретельно дібрані завдання, що дозволять не лише ознайомити дітей з великою кількістю задач, табличним додаванням та відніманням, парними й непарними числами, круглими числами в межах 100, а й сформувані ті математичні уявлення і поняття, що згодом полегшать навчання у середній та старшій школі. Наприклад, завдання на повороти та віддзеркалення фігур, фігури, що “ховаються” одна за одну, завдання з мотузкою і гумкою підготують школярів до вивчення геометрії; завдання з кодовими замками, одягом футболістів, “фруктовими” монетами — до комбінаторики; “рівняння” на цукерках, задачі з терезами — до алгебри; завдання про чоловічків, які мандрують по олівцях, — до теорії графів.

Характерно, що у зміст цих завдань закладена можливість моделювання описаної ситуації. Практичні маніпуляції з предметами допоможуть дітям краще зрозуміти суть завдання і швидко його розв’язати.

Посібник доповнюють два робочі зошити, що містять стандартизовані, але цікаві за формою завдання. Оскільки завдання цікаві, вони не викликають нудьги, а оскільки стандартизовані — економлять час учителя й учня. Діти розв’язують їх так само швидко, як і звичні вирази й задачі.

У зошиті №2 передбачено регулярний контроль не лише за кількістю правильно розв’язаних виразів, але й за швидкістю їх розв’язування. Швидкість обчислень, як жоден інший параметр, свідчить про міцність засвоєння навички.

Посібник містить також достатньо завдань, які потрібно виконувати у звичайних зошитах — адже без цього неможливо навчити школяра правильно оформлювати роботу.

Зацікавити дитину математикою і раціонально розподілити навчальне навантаження допоможе низка додаткових посібників: “Збірник задач і тестів з математики”, “Барвисті задачі” та серія робочих зошитів “Математика зусмішкою”.

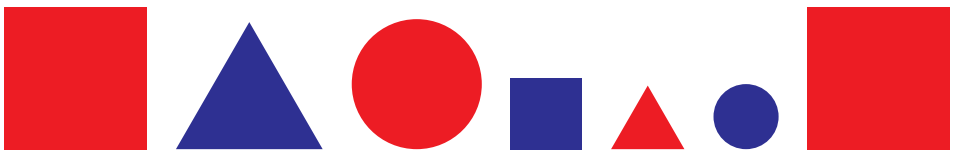
Автори

**ВЛАСТИВОСТІ ТА ВІДНОШЕННЯ.
ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ЧИСЛАМИ
ПЕРШОГО ДЕСЯТКА
БІЛЬШИЙ. МЕНШИЙ.
ЛІЧБА ПРЕДМЕТІВ І ФІГУР**

1.

2.

3.

ПОВТОРЕННЯ

1.

Було

7

Зірвали

3

Виросло
нових

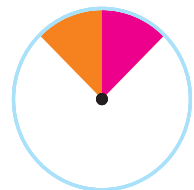
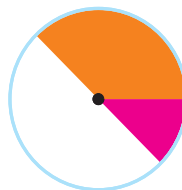
2

Стало

?

2.

Частину одного прозорого круга зафарбували оранжевим кольором, а частину другого — малиновим. На малюнках справа ці круги накладені один на одний. Якого малюнка не може бути?

3.

5

5

стільки,
скільки всього машин.

Скільки мотоциклів?

4.

Щоб натопити піч, дроворубу потрібно 10 оберемків дров. Дроворуб приніс 7 оберемків. Скільки оберемків дров йому ще потрібно принести?

5.

$10-7$

$2+6$

$4+6$

$3+7$

$1+7$

$10-8$

$8-7$

$9-8$

ЧИСЛА 11–20

НУМЕРАЦІЯ

ЧИСЕЛ ДРУГОГО ДЕСЯТКА

1. **ОДИНАДЦЯТЬ**

 ДВАНАДЦЯТЬ

 ТРИНАДЦЯТЬ

 ЧОТИРНАДЦЯТЬ

 П'ЯТНАДЦЯТЬ

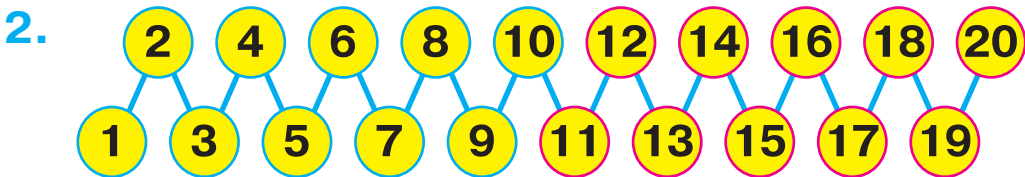
 ШІСТНАДЦЯТЬ

 СІМНАДЦЯТЬ

 ВІСІМНАДЦЯТЬ

 ДЕВ'ЯТНАДЦЯТЬ

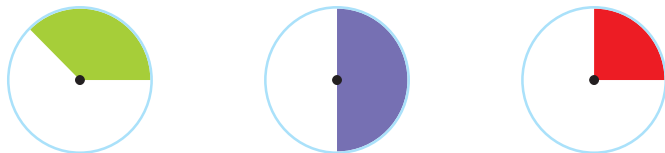
 ДВАДЦЯТЬ

3.

Було 10 машин	Із них 3	Решта — сині.
		Скільки ?

4. Який круг можна заховати за іншим кругом? За яким саме? Який круг за яким не можна заховати?

2. Склади приклади з допомогою кісточок доміно.
3. Який приклад відповідає малюнку? Чи можна змінити малюнок так, щоб йому відповідав другий приклад?
5. Фіолетову смужку наклали на зелену так, щоб зліва виднівся один зелений квадратик. Скільки зелених квадратиків буде видно справа?
6. Один прямокутник побудували по фіолетових точках, а другий — по червоних. Скільки клітинок міститься водночас в обох прямокутниках? Яку фігуру утворюють ці клітинки?
7. Скільки квадратів побудовано з паличок? А трикутників? Які дві палички потрібно забрати, щоб вийшло три квадрати? Які дві палички потрібно забрати, щоб вийшло три трикутники?

Завдання до зошита.

1. Заповни числові будиночки і з їх допомогою розв'яжи приклади.
3. Напиши цифру 0, число 10.
6. Із яких двох частин можна побудувати такий трикутник? З'єднай їх лінією.

Склад числа 9 (с. 33)

Завдання до підручника.

1. Сума яких чисел дорівнює 9?
3. Скільки клітинок потрібно домалювати до «місточка», щоб по ньому можна було перебратися з лівого краю квадрата на правий? Від верхнього краю — до нижнього?
4. Які числа розташовані поза голубим трикутником? Всередині рожевого трикутника?
5. Якщо побудувати квадрат по точках, скільки клітинок опиниться всередині цього квадрата?
7. Кожен із цих прямокутників можна заховати за двома іншими. Як це зробити?

Завдання до зошита.

1. Заповни числовий будиночок і з його допомогою розв'яжи приклади.
4. Накресли відрізок, коротший від даного на 2 см.

Закріплення складу чисел (с. 34)

Завдання до підручника.

1. Розв'яжи приклади з допомогою числових будиночків.
5. Кожен із цих прямокутників можна заховати за двома іншими. Як це зробити?

Завдання до зошита.

3. Якщо розв'язати всі приклади у числовому кросворді, то з їх відповідей вийде два нові приклади, причому в нових прикладах відповіді будуть однаковими.
5. Розв'язуючи приклади, записуй відповіді у квадратики, на які вказують стрілки. Відповідь останнього прикладу має збігатися з першим числом у числовому ланцюжку.
7. Із яких двох чотирикутників можна побудувати чотирикутник, зображений внизу? З'єднай їх лінією.

Закріплення (с. 35)

Завдання до підручника.

1. Чим відрізняються приклади, які відповідають цим малюнкам?
2. Що спільного у прикладах на плашках однакового кольору?

4. Як повернути трикутник, щоб він «протиснувся» крізь отвір?
Як повернути трикутник, щоб він «провалився» у отвір?

Завдання до зошита.

2. Розв'яжи числові кросворди.
5. Заповни числовий ланцюжок.
7. Розділи кожен із цих чотирикутників на два трикутники різними способами.

Многокутники (с. 36)

Завдання до підручника.

1. Які з цих фігур ти назвав би многокутниками?
3. Скільки клітинок потрібно домалювати до «місточка», щоб по ньому можна було перебраться з лівого краю квадрата на правий? Від верхнього краю — до нижнього?
5. Які з цих многокутників можуть пройти крізь отвір?

Завдання до зошита.

5. Розділи однією прямою цей чотирикутник на три трикутники.

Склад числа 10 (с. 37)

Завдання до підручника.

1. Сума яких чисел дорівнює 10?
5. Які фігури можна захвати за іншими фігурами? За якими саме?

Завдання до зошита.

2. Накресли найдовший відрізок, що сполучає вершини шестикутника.
4. Якщо до кожного числа такої рівності додати певне число, отримаємо нову правильну рівність. Переконайся, чи справедливе це твердження для дії віднімання.
5. Побудуй відрізок, довжина якого дорівнює сумі довжин двох даних відрізків.

Додавання з допомогою двох лінійок (с. 38)

Завдання до підручника.

1. Як з допомогою двох лінійок знайшли суму чисел 5 і 4?

Завдання до зошита.

3. Відрізок якої довжини отримаємо, якщо довжину синього відрізка зменшимо на довжину чорного?

Віднімання з допомогою двох лінійок (с. 39)

Завдання до підручника.

1. Як з допомогою двох лінійок від числа 7 відняти число 4?
4. Які круги пройдуть через лабіринт, а які — «застрягнуть»?

Завдання до зошита.

2. Щоб розв'язати «смуґасті» приклади, потрібно до кожного числа даного прикладу додати або відняти вказане число. Таким чином отримаємо новий приклад.
4. Обведи фігуру, яку додавали на кожному поверсі піраміди.

Повторення (с. 40)

Завдання до підручника.

5. Які круги пройдуть через лабіринт, а які — «застрягнуть»?

Завдання до зошита.

5. Побудуй відрізок, довжина якого дорівнює сумі довжин даних відрізків.
7. Продовж ряд.

ЗМІСТ

Передмова для дорослих.....	3
I. Властивості та відношення. Ознайомлення з числами першого десятка	4
II. Числа 1–10 та число 0	14
III. Додавання та віднімання в межах десяти	41
IV. Числа 11–20	83
V. Додавання і віднімання в межах 20	103
VI. Повторення вивченого за рік	126
Питання до завдань уроків.....	130

Навчальне видання

Серія “Хочу вчитися краще”

БУДНА Наталя Олександрівна
БЕДЕНКО Марко Васильович

МАТЕМАТИКА
ДИДАКТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ
Посібник для учнів 1 класу
початкової школи

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Ірина Чорненька*
Художник *Валентин Качурівський*
Обкладинка *Володимира Басалиги*
Комп’ютерна верстка *Тетяни Золосдової, Галини Телев’як*

Підписано до друку 14.06.2012. Формат 70x100/16. Папір офсетний.
Гарнітура Прагматика. Умовн. друк. арк. 11,7. Умовн. фарбо-відб. 46,8.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66
office@bohdan-books.com www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-2877-6

